

El Banús

Tavèrnoles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Pla del Banús
Emplaçament Per un trencall a mà dreta al punt quilomètric 2,5 de la carretera BV-5213.
Alçada: 524 m

Coordenades:

Latitud: 41.95263
Longitud: 2.31551
UTM Est (X): 443270
UTM Nord (Y): 4644743

Classificació

Número de fitxa 08275 - 41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XV-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir POUM 2014, nº 9 (arquitectònic). BCIL.
Número inventari Sí, IPA.: 24263.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 000401600DG44C0001MA
Autoria de la fitxa Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa: dt., 08/07/2014 - 02:00

Descripció

El Banús és un conjunt arquitectònic format per la masia, la masoveria i la pallissa.

L'antiga masia és de planta rectangular i consta de planta baixa i dues plantes pis. La coberta és a quatre vessants, amb teula ceràmica aràbiga, i el carener paral·lel a la façana principal, que es troba orientada a migdia. Té una llanterna a la part central de la coberta. Al costat de tramuntana, hi ha un annex que fa de terrassa al primer pis, amb barana de ferro i pilars de pedra.

La façana principal presenta un portal d'entrada d'arc de mig punt adovellat amb grans carreus, i un altre portal rectangular, amb llinda i carreus de pedra treballada.

Al primer pis, s'hi obre un porxo porticat amb quatre grans arcades d'arc rebaixat, que s'aguanten sobre pilars quadrangulars, una finestra amb l'ampit motllurat i, a la dreta, un balcó. La resta d'obertures són de disposició bastant simètrica, emmarcades per carreus.

A la banda de llevant, hi ha tres balcons al primer pis, i una finestra d'estil goticitzant a la segona planta.

Hi ha una cabana situada davant l'era, que és de planta rectangular. La coberta és a dues vessants, amb teula ceràmica aràbiga, i el carener perpendicular a la façana, que es troba situada a migdia.

La masoveria és de planta rectangular, amb una ampliació posterior per l'est, i consta de planta baixa i un pis. Es troba construïda sobre un talús. La coberta és a dues vessants, amb teula ceràmica aràbiga, i el carener paral·lel a la façana principal, orientada a migdia.

La part de ponent s'adossa a la lliça de la masia.

Les finestres són rectangulars, emmarcades amb carreus; algunes amb llinda de fusta.

En destaca la finestra rectangular situada a la planta baixa de la façana principal, formada per carreus i una llinda llisa al damunt. Els brancals són decorats amb petits pilastres poligonals a la part inferior, amb soguejats i motlures als carreus del centre i soguejat a la part superior, coronat per unes cares.

L'antiga pallissa, actualment reconvertida en habitatge, és de planta rectangular, i consta de planta baixa i dues plantes pis. La coberta és a dues vessants, amb teula ceràmica aràbiga, i el carener paral·lel a la façana principal, que es troba orientada a ponent. Les finestres són rectangulars, emmarcades amb carreus; algunes amb llinda de fusta.

Els murs de les diverses construccions són de maçoneria i maó, amb elements de pedra ben treballada.

Observacions:

Inclusa al Catàleg de masies i cases rurals del POUM, nº 11, 12 i 13.

Protecció: les classificacions derivades del Catàleg de Béns a Protegir del POUM són provisionals, fins a la seva aprovació definitiva l'any 2015.

Història

La primera referència documental de la família i del mas Banús, antigament anomenats Benuç o Benucci, és de l'any 1245, tot i que es conserva un document, probablement de principis del segle XX, que correspon a la transcripció d'un escrit de l'any 1035. Es desconeix on es troba l'antic document.

Des del segle XIII fins al XXI han habitat el mas 26 generacions de la mateixa família.

L'any 1245 B. d'Angulo i la seva muller Arsendis establiren a Andreu Benucci en el lloc on hi ha el mas Banús, que formava part d'una gran extensió de terreny anomenat Guardiola. El domini alodial del Banús passà al monestir de Sant Pere de Casserres.

El mas sobrevisqué al despoblament produït l'any 1348 per la pesta negra, i engrandí el seu patrimoni amb la incorporació de la Guardiola, entre d'altres propietats.

L'any 1547, el mas Banús es fusionà amb el mas Esplugues de Sant Feliu de Planeses.

Bibliografia

- COLOMER-RIFÀ S.L. (2013). Catàleg de masies i cases rurals. Ajuntament de Tavèrnoles. Tavèrnoles.
- COLOMER-RIFÀ S. L (2014). Catàleg de béns a protegir. POUM. Tavèrnoles: Ajuntament de Tavèrnoles.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (1981). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Tavèrnoles).

